

عنوان مقاله:

بررسی اژدهاگونگی اسفندیار با رویکردی تطبیقی

محل انتشار:

دوفصلنامه مطالعات بین رشته ای ادبیات، هنر و علوم انسانی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سعید شهبویی - *Ph.D Student, Department of Persian language and literature, Department of Persian language and literature, University of Birjand, Birjand, Iran*

سید مهدی رحیمی - *Associate Professor in Persian language and literature, Department of Persian language and literature, University of Birjand, Birjand, Iran*

خلاصه مقاله:

در این نوشتار به شیوه نقد اسطوره شناختی و با رویکرد تطبیقی میان حماسه ایرانی و هندی، شخصیت اسفندیار در شاهنامه با شخصیت ورترا در حماسه هندی سنجیده شده و انگاره ای دیگر درباره ژرف ساخت نبرد او با رستم، پیشنهاد شده و برای نخستین بار نشان داده شده است که اسفندیار در نبرد با رستم، بسیاری از ویژگی های اژدهای ورترا را بازتاب می دهد و از این دید با اژدها بسیار همانند است. بر پایه این بررسی، داستان نبرد اسفندیار با رستم، گونه ای نو و دیگرگون شده از داستان نبرد ورترا، اژدهای خشکسالی، با ایندرا در اسطوره هندی است. پیوند اسفندیار با بنیان های دینی برآمده از دستکاری های هنرورزانه داستان پردازان یا دین پرستان در دوره های سپسین است که زمینه دور شدن شخصیت اسفندیار را از تبار اژدهایی خود و نزدیک شدن به چهره ای دینی و پهلوانی فراهم می کند. اسفندیار در روبین تنی، کشته شدن با تیر، زخم پذیری از یک نقطه ویژه و برخی دیگر از ویژگی ها، یکسره به اژدهای خشکسالی اسطوره هندی می ماند. آنچه انگیزه پای فشاری اسفندیار را بر بستن دستان تهمتن پدید می آورد، برآمده از آرمانی اهریمنی است که بخشی بنیادین از ساختار داستان نبرد ورترا را با ایندرا بازتاب می دهد.

کلمات کلیدی:

Comparative literature, Shahnameh, Rigveda, Rostam, Esfandiār, Indira, Vritra

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1532016>

